2026 оны хаалтын ажлын заавар

Тооллого → тулгалт → тохируулга → хаалт → 2027 эхлэл

Энэ багцын Excel нь төгрөгийн дүнтэй нэг байгууллагын сургалтын кейс. Бодит байгууллагын нэгдэл, валют, салбарын тусгай зохицуулалт болон татварын дэлгэрэнгүй тооцоог тусад нь нэмнэ. Эхлээд хуулбар хадгалж, дараа нь шар нүдний жишээг солино.

Хуудас	Оруулах мэдээлэл	Гарах үр дүн
Хаалтын явц	32 ажлын эзэн, байгууллагын зорилтот огноо, төлөв, нотолгоо	Дууссан ажлын тоо; үлдсэн асуудал
Тооллого	Дансны тоо, бодит тоо, нэгж өртөг, баталсан шийдвэр	Дутагдал ба илүүдэл тусдаа
Баталгаажуулалт	Харилцагчийн манай үлдэгдэл, ирсэн хариу, төлөв	Зөрүү; хариу дутуу гэсэн тэмдэг
Тохируулга	Дансны код, Дт/Кт, эх нотолгоо, зөвшөөрөл	Журналын 50 мөр
Үлдэгдэл	23 дансны код, ангилал, эхний үлдэгдэл	Тохируулсан дүн, хаалт, 2027 эхлэл
Заавар	Уншиж хамрах хүрээг тохируулах	Файлын хэрэглээ ба хязгаар

Эх баримтыг бэлдэх

Кассын тооллого (МХ-5), бараа материалын тооллого (БМ-8), өмчийн тооцоо (БМ-7), тооцооны үлдэгдлийн баталгаа (ТМ-3), урьдчилгааны тооцоо (ТМ-2) болон хөрөнгийн холбогдох албан маягтыг хэрэглэнэ. Банкны тулгалт, зөвшөөрсөн тохируулгын журнал, архив ба ажил хүлээлцэх бүртгэл нь байгууллагын дотоод ажлын баримт байна. Албан маягтын эхийг сайтын Анхан шатны маягтын сангаас авна.

Тооллогын дутагдлын нийлбэр Т04 жишээний журналд холбогдоно. Илүүдлийг дутагдалтай цэвэршүүлэхгүй. Өөрийн тохиолдолд дутагдлыг хэн хариуцах, нөхөн төлүүлэх эрх үүссэн эсэхийг шийдвэрлэж дансыг солино.

Үлдэгдэл!I4-д ашиг хаах өөрийн хуримтлагдсан ашгийн дансны кодыг оруулна. Код нь A10:A32 жагсаалтад нэг удаа, «Өмч» ангилалтай байх ёстой; 302 нь зөвхөн сургалтын жишээ. Данс нэмэхэд нийт дүн, SUMIFS болон хяналтын хүрээг хамт сунгана. Хаалтын явц дахь зорилтот огноо нь дотоод төлөвлөгөө бөгөөд хуулийн тайлагнах хугацаа биш.

Сургалтын 7 тохируулгын бүрэн бодолт

Код ба үндэслэл	Дебет	Кредит	Дүн
Т01 банкны шимтгэл	502 зардал	102 банк	50,000
Т02 1,200,000 даатгалын 2/12 хугацаа дууссан	503 зардал	105 урьдчилсан зардал	200,000
Т03 12,000,000 өртөг / 120 сар	504 элэгдэл	107 хуримтлагдсан элэгдэл	100,000
Т04 10 − 9 = 1 бараа × 80,000	505 дутагдал	104 бараа	80,000
Т05 хэрэглэсэн үйлчилгээний бүртгээгүй өглөг	506 зардал	203 өглөг	120,000
Т06 тусдаа үнэлгээгээр өгсөн алдагдлын жишээ	507 бууралтын зардал	108 авлагын бууралт	400,000
Т07 тусдаа татварын хүснэгтээс өгсөн жишээ	508 татварын зардал	204 татварын өглөг	900,000
Нийт	1,850,000	1,850,000	Зөрүү 0

Авлагын 400,000 төгрөгийг бүх авлагад тогтмол хувь гэж ашиглахгүй. Татварын 900,000 төгрөг нь татварын хувь хэрэглэх томьёо биш. Санхүүгийн болон татварын суурь, түр зөрүү, чөлөөлөлт, хөнгөлөлтийг тусдаа тооцож баталсан үр дүнгээ оруулна.

Тулгалтын хариу

Тохируулгын өмнөх ашиг: 30,000,000 − 19,800,000 = 10,200,000. Нэмэлт зардал 1,850,000. Цэвэр ашиг: 8,350,000. Хуримтлагдсан ашиг: 5,000,000 + 8,350,000 = 13,350,000.

2027 оны эхлэлийн цэвэр хөрөнгө 50,370,000 = өр төлбөр 17,020,000 + өмч 33,350,000. Түр данс бүрийн эхлэл 0. Хаалтын дебет ба кредит тус бүр 30,000,000.

Бүрэн байдлын хяналт: Үлдэгдэл!B7 нь дутуу болон шийдвэрлэх мөрийг нэгтгэнэ. Тооллогын код, тоо, өртөг дутвал #N/A гарч холбогдох дүнг тооцохгүй. Баталгаажуулалтын хариу хүлээгдэж буйг 0 зөрүү гэж үзэхгүй. Үлдэгдэл!F7 дахь хаалтын төлөвт 32 ажлын биелэлт мөн хамаарна. «Хамаарахгүй» төлөв сонговол үндэслэлээ G баганад бичнэ.

Оролтыг турших: А барааны бодит тоог 9-өөс 8 болговол дутагдал 160,000, ашиг 8,270,000 болно. Дараа нь бодит баталсан тоогоо буцаан оруулна.

Хаалтыг хүлээн авах хяналтын хуудас

Хяналт	Шалгасан нотолгоо / нэр / огноо
Бүх банк, кассын дүн тулсан	_____
Бараа ба хөрөнгийн тооллого шийдвэртэй	_____
Авлага өглөгийн хариу дутуу мөр шийдвэртэй	_____
Орлого, өртөг, зардал зөв үед туссан	_____
Татвар ба шимтгэлийн данс тайлантай тулсан	_____
Залруулга бүр баримт, зөвшөөрөлтэй	_____
Дансны код, ангилал, тэнцэл шалгасан	_____
Хаалт ба 2027 эхлэлийн зөрүү 0	_____
Тайлан, тодруулга, дараах үйл явдал хянагдсан	_____
Эх файл, баталсан PDF, нөөц хувилбар хадгалсан	_____

Бөглөсөн хяналтын жишээ

Сургалтын кейст Нийлүүлэгч В-ийн 1,000,000 төгрөгийн баталгаажуулалт хүлээгдэж байна. Хариу ирээгүйг 0 зөрүү гэж хаахгүй. Тооцооны нягтлан дахин хүсэлт гаргаж, дараа үеийн төлбөр болон нийлүүлэлтийн баримтаар шалгана. Хаалтын 32 ажлаас зөвхөн эхний 2-ыг дууссан гэж тэмдэглэсэн.

Хянасан _____ Баталсан _____ Огноо _____

Эх сурвалж ба хэрэглээ

НББ-ийн тухай хууль, 13 ба 18 дугаар зүйл — https://legalinfo.mn/mn/detail?lawId=11191&type=2

Анхан шатны албан маягтын сан — https://tugstootsoololaudit.mn/resources/forms/